

**Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIL-494/23-L

Název	Střední uměleckoprůmyslová škola a Vyšší odborná škola, Jablonec nad Nisou, Horní náměstí 1, příspěvková organizace
Sídlo	Horní náměstí 1, 466 01 Jablonec nad Nisou
E-mail	sekretariat@supsavos.cz
IČO	60 252 600
Identifikátor	600 020 371
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Bc. Martina Picko Baumannová
Zřizovatel	Liberecký kraj
Místo inspekční činnosti	Horní náměstí 1, Jablonec nad Nisou
Inspekční činnost na místě	10. 5. – 18. 5. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného střední školou a vyšší odbornou školou podle školních vzdělávacích programů a akreditovaného vzdělávacího programu podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (dále „školský zákon“), ve znění pozdějších předpisů.

Hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Zřizovatelem právnické osoby vykonávající činnost školy s názvem Střední uměleckoprůmyslová škola a Vyšší odborná škola, Jablonec nad Nisou, Horní náměstí 1, příspěvková organizace (dále „škola“) je Liberecký kraj. Instituce s více než stočtyřicetiletou tradicí vykonává činnost střední školy a vyšší odborné školy s nejvyššími povolenými počty 135 žáků a 24 studentů.

Střední škola poskytuje vzdělávání absolventům základních škol v oborech vzdělání zakončených maturitní zkouškou v denní formě vzdělávání 82-41-M/05 Grafický design a 82-41-M/15 Tvorba a vzorování bižuterie. Vyšší odborná škola nabízí studium určené pro absolventy středních škol s maturitní zkouškou v oboru vzdělání 82-41-N/06 Ražená mince a medaile. Náplň studia vyšší odborné školy se zaměřením na tvorbu mincí a medailí je v rámci České republiky unikátní.

K datu inspekční činnosti se ve čtyřech třídách střední školy vzdělávalo 110 žáků, ve vyšší odborné škole bylo ve třech třídách zapsáno 18 studentů. Vzhledem k nejvyššímu povolenému počtu žáků a studentů činila naplněnost střední školy 82 % a vyšší odborné školy 75 %. Střední škola evidovala 10 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Vybudováním výtahu v roce 2021 se stala částečně bezbariérovou.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy působí ve vedoucí funkci od roku 2012. Postupně naplňuje nastavenou koncepci a vizi dalšího rozvoje obou součástí školy, svoje úkoly plní svědomitě a s vysokým nasazením. Její prioritou je budování nadregionální prestiže instituce a zajištění vzdělávání žáků v příznivém edukačním klimatu. Vytvořené kontrolní a evaluační mechanismy jí poskytují ucelený přehled o úrovni vzdělávání. Kontrola probíhá kontinuálně v průběhu celého školního roku a zahrnuje všechny důležité oblasti vzdělávacího procesu a chodu školy. Část svých kompetencí a odpovědností deleguje ředitelka školy na své dva zástupce (pro střední školu a vyšší odbornou školu), úzce spolupracuje se čtyřmi vedoucími výtvarníky. Kooperace je transparentní a efektivní.

Důležitým faktorem dalšího rozvoje školy je mnohostranná spolupráce s profesními a sociálními partnery. Umožňuje efektivně propojit vzdělávání s reálnou praxí a má přímý pozitivní dopad do podmínek, průběhu i výsledků vzdělávání žáků a studentů. S ohledem na typ a zaměření školy patří mezi její klíčové partnery zejména Česká mincovna, a. s., Preciosa, a. s., Preciosa Ornela, a. s. Firmy cíleně poskytují škole materiální podporu, spolupracují na realizaci klauzurních a maturitních prací, podílejí se i na obsahových úpravách vzdělávacích programů. Žáci a studenti ve firmách realizují část odborné praxe. Mezi pozitivní prvky spolupráce patří využití externích odborníků při výuce a další vzdělávání pedagogických pracovníků formou stáží na pracovištích profesních partnerů. Škola je členem Asociace uměleckých škol. S ohledem na své zaměření se aktivně podílí na návrzích a realizaci pamětních medailí a dalších předmětů u příležitosti různých společenských událostí města i kraje.

Školní poradenské pracoviště je tvořeno výchovnou poradkyní, metodičkou prevence a školním psychologem, kteří při zajišťování poradenských služeb úzce spolupracují s třídními učiteli a s vedením školy. Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami spočívá ve včasné identifikaci jejich individuálních vzdělávacích potřeb a pravidelné spolupráci se školskými poradenskými zařízeními. Prevence školní neúspěšnosti je efektivně zajišťována nabídkou individuálních konzultací, doučování či podpurných materiálů

umožňujících další procvičení probraného učiva. Škola má zpracovaný preventivní program a krizový plán pro případ zaznamenání výskytu rizikového chování žáků. Poradenský tým citlivě pomáhá žákům při řešení osobních problémů.

Jednou z hlavních priorit ředitelky školy je kvalitní personální zajištění výuky a stabilizace pedagogického sboru. Ten od poslední inspekční činnosti v roce 2018 prošel částečnou obměnou. Vzdělávání ve škole zajišťuje 29 učitelů, z nichž většina splňuje předpoklady odborné kvalifikace. Významné zastoupení mají uznávané osobnosti s bohatými zkušenostmi z vlastní umělecké a profesní praxe. Rovnoměrně rozložená věková struktura zajišťuje kontinuitu vzdělávání a umožňuje vhodnou metodickou podporu nově nastupujícím pedagogům prostřednictvím spolupráce se zkušenějšími kolegy. Další vzdělávání pedagogických pracovníků podporuje jejich profesní růst v souladu s potřebami školy. Vychází z dlouhodobého obecného rámce každoročně konkretizovaného za aktivní účasti vyučujících. Zaměřuje se především na prohlubování a rozšiřování odborných znalostí a dovedností.

Škola přijímá uchazeče o vzdělávání na základě transparentních a nediskriminačních kritérií stanovených ředitelkou školy. Hlavní součástí přijímacího řízení ke střednímu i k vyššímu odbornému vzdělávání je talentová zkouška. Mezi další kritéria patří portfolio výtvarných prací uchazeče, studijní výsledky v předchozím vzdělávání a případné úspěchy v odborných soutěžích. V období od posledního inspekčního hodnocení se zvýšil zájem uchazečů o vzdělávání ve střední škole (v posledním uzavřeném školním roce 115 přihlášených na 30 míst). Zájem o studium ve vyšší odborné škole zůstává i s ohledem na specifickou oboru vzdělání dlouhodobě stabilní, přičemž počet uchazečů vesměs nepřevyšuje počet volných míst.

Instituce účelně hospodáří s finančními prostředky ze státního rozpočtu. Přínosem je projektová činnost, prostřednictvím které se významně zlepšilo prostorové a materiálně technologické vybavení školy. Byly modernizovány učebny a dílny v rámci jednotlivých atelierů, do výuky jsou zaváděny moderní technologie. Podmínky k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků a studentů jsou stanoveny ve školním řádu i v provozních řádech odborných učeben a žáci a studenti jsou s nimi na začátku školního roku seznámeni. Vzhledem k charakteru školy je věnována náležitá pozornost aktuálním rizikům s následným systematickým přijímáním opatření k jejich eliminaci. Odpovědný postoj pedagogů k důležitosti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a kladení důrazu na pochopení a dodržování pravidel žáky a studenty zvyšuje bezpečnost ve škole.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Ve škole převažuje vstřícná a tvůrčí atmosféra se vzájemným respektem vyučujících a žáků. Navštívené vyučovací jednotky byly učiteli dobře připravené. Často byla funkčním způsobem využívána dostupná prezentační technika. Formální rámec hodin vyučující velmi dobře dodržovali při zahájení a v jejich průběhu, struktura byla vyvážená a dynamická, ne vždy se však podařilo zařadit na závěr efektivní shrnutí učiva či zhodnocení společné práce. S výjimkou praktického vyučování Česká školní inspekce jen ojediněle zaznamenala prvky vzájemného hodnocení či sebehodnocení žáků.

Žáci a studenti při výuce všeobecně vzdělávacích předmětů většinou dodržovali nastavená pravidla, v případě potřeby se bez obav obraceli na své učitele, kteří jim poskytovali potřebnou podporu. Vyučující se je s různou mírou úspěšnosti snažili motivovat k aktivnímu přístupu. Úspěšnější byli v tomto směru v případech, kdy se jim podařilo propojit probírané učivo s oblastí odborného vzdělávání. Nechyběla motivace pochvalou a povzbuzením.

K samostatnému ústnímu projevu, k vyjádření a obhajobě vlastního názoru i vzájemnému hodnocení byli žáci příkladně vedeni v hodinách českého jazyka a literatury (mluvnická cvičení před třídou) a ve společenskovedních předmětech, méně v ostatních vzdělávacích oblastech. Sledovaná výuka matematiky se zaměřovala zejména na procvičování dílčích dovedností a jednotlivých kroků při řešení úloh. Méně prostoru bylo věnováno komplexnějším úlohám, které by od žáků vyžadovaly analýzu s cílem nalézt vhodnou strategii řešení a následně ji realizovat. Komunikativní dovednosti žáků a studentů v cizích jazycích byly úspěšně rozvíjeny napříč všemi ročníky ve střední i vyšší odborné škole. Důraz byl kladen rovněž na aktivní používání odborného cizího jazyka, což se pozitivně projevilo i při obhajobách maturitních prací.

Teoretická výuka odborného vzdělávání probíhala i s ohledem na charakter probíraného učiva převážně frontálním způsobem. Promyšlený výklad však byl vždy podpořený funkční prezentací, případně doprovodnými ilustracemi a nákresey. Vyučující udržovali s žáky stálý kontakt a získávali jejich pozornost i aktivitu průběžně kladenými otázkami. Neomezovali se pouze na předávání hotových informací, ale podněcovali žáky k logickému odvození nových poznatků či k jejich zdůvodnění na základě zkušeností a logické úvahy. Pozitivem byly časté odkazy na praxi. Studenti vyšší odborné školy finalizovali své práce pod odborným dohledem, konzultovali jak technickou, tak invenční stránku svých projektů. Vyučující jim byli vždy připraveni svými znalostmi odborně pomoci a dohlíželi na samostatné realizace. Česká školní inspekce pozitivně hodnotí využití mezipředmětových vztahů, které jsou nezbytným předpokladem pro spolupráci v umělecké a odborné oblasti od návrhu až po jeho realizaci. U většiny žáků a studentů byla patrná přirozená motivace ke vzdělávání podpořená respektem k odborné erudici učitelů.

Výuka praktického vyučování organizovaná ve skupinách umožnila vyučujícím uplatňovat důsledný individuální přístup, respektovat míru výtvarného talentu a dovedností žáků a studentů, zároveň však neslevovat z jasně formulovaných dlouhodobých požadavků na kvalitu výtvarného projevu. Vyznačovala se příjemnou tvůrčí atmosférou a organizační strukturou dokládající úzkou spolupráci jednotlivých učitelů a funkční pedagogické vedení praktického vyučování ve škole. Po úvodním rozdělení úkolů a kontrole pracovního místa následovala podrobná instruktáž ze strany učitelů. Jejich přirozená autorita byla posilována i tím, že všechny postupy a dílčí kroky, které po žácích požadovali, také osobně předvedli. V průběhu výuky učitelé kontrolovali činnosti žáků a studentů a poskytovali jim potřebnou podporu. Bylo zřejmé, že dílčí výtvarné aktivity jsou součástí provázaného systému během celého studia a mají zřetelnou souvislost také s dalšími odbornými předměty. Potřebná pozornost byla věnována zásadám bezpečnosti práce.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola sleduje výsledky vzdělávání jednotlivých žáků a studentů průběžně i na konci jednotlivých klasifikačních období, a to na úrovni vyučujících, třídních učitelů i pedagogické rady. Výsledky odborného vzdělávání jsou sledovány rovněž v rámci ateliérů jednotlivých výtvarných zaměření. Aktuální prospěchové problémy a rizika školní neúspěšnosti jsou řešena např. i prostřednictvím výchovných komisí. Zákonní zástupci žáků jsou o výsledcích informováni na pravidelných třídních schůzkách a průběžně prostřednictvím školního informačního systému.

V posledních třech školních letech prospívá s vyznamenáním cca 40 % žáků, zatímco neprospěch se týká každoročně v průměru pouze nižšího počtu jednotlivců. Ve sledovaném období bylo sedmi žákům povoleno opakování ročníků. Mezi hlavní příčiny školní

neúspěšnosti patří dlouhodobě vysoká absence (v průměru více než 100 hodin na žáka za pololetí). Školou přijatá opatření se pozitivně projevila ve snížení míry neomluvené absence, nicméně v oblasti celkové absence dosud dostatečně účinná nebyla. Absence je i jednou z příčin vysokého počtu žáků, kteří nesplnili podmínky pro klasifikaci v některém z předmětů v řádném termínu (ve třech posledních školních letech v průměru 33 % žáků v prvním a 9 % žáků ve druhém pololetí).

Specifické vlohy žáků a studentů škola rozvíjí rovněž podporou jejich účasti především v uměleckých, ale i vědomostních či sportovních soutěžích nebo přehlídkách. Specifikem, které kromě rozvoje tvůrčího talentu do určité míry také posiluje vzájemnou sounáležitost vyučujících s žáky a studenty, je jejich společná účast ve veřejných soutěžích vypisovaných při různých příležitostech např. Českou národní bankou nebo Národní bankou Slovenska. Mobilitu žáků a studentů podporují aktivity projektu Erasmus+. Předchozí spolupráce s partnerskými školami v zahraničí byla výrazně narušena v období pandemie covid-19.

Škola se zabývá výsledky žáků u maturitní zkoušky a studentů u absolutoria. Ve společné části maturitní zkoušky je úspěšnost žáků školy kolísavá, avšak dlouhodobě srovnatelná s celorepublikovým průměrem v rámci skupiny uměleckých oborů vzdělání. Za poslední tři školní roky činí průměrná hrubá neúspěšnost žáků školy ve zkušebním předmětu český jazyk a literatura 3,6 % (v rámci ČR 4,1 %) a ve zkušebním předmětu cizí jazyk 3,7 % (v rámci ČR 3,0 %). Ze zkušebního předmětu matematika konají maturitní zkoušku zcela výjimečně pouze jednotlivci (od roku 2013 do současnosti dva žáci). V profilové části maturitní zkoušky je úspěšnost žáků školy vysoká. Jednotlivci, kteří případně neuspějí v jarním zkušebním období, profilovou část maturitní zkoušku vesměs úspěšně vykonají v první opravném termínu. Ve sledovaném období posledních tří školních let byla úspěšnost studentů u absolutoria 100%.

Ve sledovaném období v průměru 40 % absolventů střední školy pokračovalo ve studiu na některé z vysokých škol převážně výtvarného zaměření. Ve vyšším odborném vzdělávání pokračuje po maturitní zkoušce v průměru 28 % absolventů, a to převážně v rámci dané školy. Ostatní absolventi střední školy a vesměs všichni absolventi vyšší odborné školy se uplatňují v pracovním procesu v rámci svého oboru, případně i mimo něj.

Závěry

Vývoj školy

- Instituce si trvale udržuje vysokou úroveň odborného vzdělávání.
- Od poslední inspekční činnosti došlo k výraznému zlepšení podmínek ke vzdělávání v oblasti prostorové a materiálně technologické.
- Významně posílila mobilita žáků i pedagogů realizací stáží.
- Vybudováním výtahu v roce 2021 se škola stala částečně bezbariérovou.

Silné stránky

- Ve vyšší odborné škole se daří rozvíjet vysokou úroveň vzdělávání unikátního oboru se zaměřením na tvorbu mincí a medailí.
- Vedení školy aktivně vyhledává možnosti zapojení do projektů a aktivit, které umožňují zkvalitňovat podmínky a průběh vzdělávání ve všech oblastech a škola tyto projekty a aktivity ve velké míře úspěšně realizuje.

- Škola prezentuje výsledky odborného vzdělávání žáků a studentů, vstupuje do povědomí veřejnosti a úspěšně navazuje na dlouholetou tradici jablonecké uměleckoprůmyslové školy.
- Využívání prvků formativního hodnocení a pozitivní pracovní a tvůrčí atmosféra v průběhu praktického vyučování podporují rozvoj odborných kompetencí žáků.
- Mnohostranná spolupráce školy s profesními partnery umožňuje efektivně propojit vzdělávání s reálnou praxí a má přímý pozitivní dopad na vzdělávání žáků a studentů.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Dlouhodobě přetrvává vysoká průměrná absence na žáka. Opatření přijatá školou byla dosud účinná pouze částečně.
- Škola má rezervy ve využívání sebehodnocení a vrstevnického hodnocení žáků jako prostředků podporujících učení.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Ve větší míře uplatňovat vrstevnické hodnocení a sebehodnocení žáků.
- Přijmout účinná opatření ke snížení vysoké průměrné absence žáků.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina čj. ZL-23/17-Š, ze dne 27. 6. 2017, s účinností od 1. 9. 2017
2. Jmenování na vedoucí pracovní místo ředitelky Střední uměleckoprůmyslové školy a Vyšší odborné školy, Jablonec nad Nisou, Horní náměstí 1, příspěvková organizace, ze dne 24. 7. 2018, s účinností od 1. 8. 2018
3. Školní řád čj. ORSUPSAVOSJBC/2/2022, platný od 1. 9. 2022
4. Školní vzdělávací programy střední školy, platné ve školním roce 2022/2023
5. Akreditovaný vzdělávací program vyšší odborné školy, čj. 15766/2007-23, platný ve školním roce 2022/2023
6. Dlouhodobý záměr rozvoje školy 2019 – 2024, ze dne 5. 1. 2020
7. Koncepce rozvoje a řízení školy, platná ve školním roce 2022/2023
8. Organizační řád, platný ve školním roce 2022/2023
9. Plány dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, školní roky 2020/2021 a 2021/2022
10. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení – údaje školy k datu inspekční činnosti
11. Personální dokumentace pedagogických pracovníků
12. Zápisy z pedagogické rady ve školních letech 2021/2022 a 2022/2023
13. Školní matrika vedená k datu inspekce
14. Přijímací řízení (kritéria přijímacího řízení, výsledky)
15. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2021/2022
16. Rozvrhy vyučovacích hodin učitelů a tříd, školní rok 2022/2023
17. Třídní knihy (vzorek), školní rok 2022/2023
18. Smlouvy o zajištění odborné praxe (vzorek), školní rok 2022/2023
19. Dokumentace výchovného poradenství a prevence rizikového chování žáků platná k datu inspekce

20. Doklady o ukončování vzdělávání maturitní zkouškou, maturitní období 2020 až 2022
21. Výkazy M 8 o střední škole a R 13-01 o ředitelství škol k datu inspekce
22. Dokumentace k bezpečnosti a ochraně zdraví žáků a studentů, aktuální stav
23. Dokumentace k hodnocení finančních podmínek školy (kalendářní rok 2022)
24. Inspekční zpráva čj. ČŠIL-944/18-L, ze dne 4. 12. 2018
25. Webové stránky školy na adrese [https:// www.supsavos.cz/](https://www.supsavos.cz/)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Liberecký inspektorát, Masarykova 801/28, 460 01 Liberec, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.l@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Jitka Šafaříková, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Jitka Šafaříková v. r.

Mgr. Jiří Machačný, školní inspektor

Jiří Machačný v. r.

Bc. Irina Kopčanová, kontrolní pracovnice

Irina Kopčanová v. r.

MgA. Evžen Šimera, Ph.D., přizvaná
osoba, odborník na umělecké a vyšší
odborné vzdělávání

Evžen Šimera v. r.

V Liberci 7. 6. 2023